

10. juni 2020

Replik til Rådet for Grøn Omstilling

Rådet for Grøn Omstillings forslag om udfasning af dansk flis i energisektoren har negative klima-, økonomiske- og beskæftigelsesmæssige konsekvenser

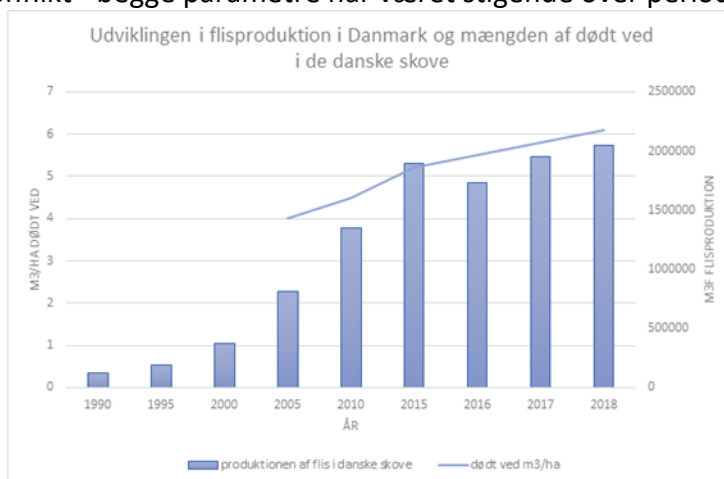
Vi er enige med Rådet for Grøn Omstilling i, at træ fra skovdrift bør anvendes til byggematerialer og produkter med lang levetid i meget større omfang, end det sker i dag. Det er en driftsmæssig logik i skovdriften at producere kvalitetstræ med højst mulig værdi til disse områder.

Det sker i skovdriften gennem hugstindgreb for at flytte væksten over på de mest værdifulde træer. Det vi kalder tyndinger. Det er resttræet fra disse tyndinger samt de dårligste kvaliteter og hugstaffald, som vi i dag anvender til afbrænding. Vi ser meget gerne, at der udvikles og udbredes teknologier til at bruge skovbrugets restprodukter mere intelligent fx i Power to X, byggematerialer mv.

Rådet for Grøn Omstilling vil fremover lade dette restprodukt ligge i skoven til henfald og dermed CO₂ udslip. Rådet for Grøn Omstilling overser, at vi i dag fortrænger CO₂ fra fossile kilder, som ikke vil blive fortrængt ved henfald. Herved er der stor risiko for en dobbelt udledning ved deres forslag.

Forsvinder afsætningsmuligheden for disse restprodukter vil skovejere udlade eller udskyde tyndingerne. Derved kommer skovene til at producere mindre kvalitetstræ. Det er kontraproduktivt i forhold til at fremme brugen af kvalitetstræ i byggeri mv.

Rådet for Grøn Omstilling mener, at udnyttelsen af det småt dimensionerede resttræ skader biodiversiteten. Der er ingen tvivl om at dødt ved fra løvtræ fremmer biodiversiteten i skovene. Ser vi på udviklingen af de gennemsnitlige mængder af dødt ved i skovene, og sammenholder vi det med det stigende udtag af restprodukter fra de danske skove i de sidste 15 år, ser vi ikke nogen umiddelbar konflikt - begge parametre har været stigende over perioden.

I den sammenhæng skal Rådet for Grøn Omstilling huske, at over 50 % af det danske skovareal er nåletræ, hvor udlægning af mere dødt ved slet ikke har samme indflydelse på biodiversiteten, som i løvtræ. Hovedparten af den danske flis kommer fra nåleskoven, som også er mest produktiv i forhold til tømmer og andre, mere varige træeffekter.

Rådet for Grøn Omstilling mener desuden, at ny skov skal være biodiversitets skov. Vi mener derimod, at ny skov skal være højproduktiv for at have størst klimaeffekt, både direkte i form af meroptaget af CO₂ og indirekte i kraft af substitutionseffekten – hvor træ erstatter klimatunge materialer så som beton, stål, tegl mv.

Biodiversiteten fremmes langt bedre ved at udlægge arealer i gammel løvskov via frivillige ordninger med skovejerne. I dag er disse ordninger overansøgt, og et hurtigt tiltag for at fremme biodiversiteten kunne være at øge denne pulje.

Vi ser derfor ikke nogen 'tilknyttede klima- og miljøproblemer' ved brug af bæredygtigt dansk flis i den danske energisektor fordi:

- Modsat hvad Rådet for Grøn Omstilling tilsyneladende tror (<https://rgo.dk/mindre-biomasse-tak>) er der en langt, langt større CO₂ fortrængning fra den træflis, der leveres fra dansk skovbrug end energiforbruget ved oparbejdning. Det samlede CO₂-aftryk ved fældning, flishugning og transport af dansk skovflis er kun på 2-3% af energigevinsten.
- CO₂ udslippet ved afbrænding af dansk flis, hvor hovedparten kommer fra tidlige tyndinger, hvor CO₂ optaget af udledninger af CO₂ fra afbrændingen er optaget i skoven indenfor 1 til 3 år.
- Høst af bæredygtig flis sker i Danmark efter en risikovurdering, hvor man i skovbruget tager hensyn til beskyttede arealer, sårbar natur mv.
- I de danske skove er der hvert år en netto opsparring af CO₂ i form af en større volumen træ ude i skoven samtidig med at vi tager træ ud til byggeri og energi. Der er altså ingen kulstofgæld.

Derimod ser vi store klima, økonomiske og beskæftigelsesmæssige konsekvenser ved forslagene fra Rådet for Grøn Omstilling. De overser nemlig, at deres forslag om at fjerne afsætningen for restprodukterne, vil koste skovejerne, og vil få dem til at ændre adfærd. Skovejerne vil plante færre træer i deres kulturer. På sigt betyder det at skovens optag formindskes med 0,5 mil tons CO₂ om året. Det vil kunne læses direkte på det nationale klimaregnskab.

Til forslaget om at nedlægge store dele af den danske skovdrift og erstatte arbejdspladserne indenfor energirenovering, ser vi ikke som alternativer men et 'både og'.

Nedlæggelse af dele af den danske skovdrift vil have store beskæftigelsesmæssige konsekvenser jf. analysen '[Træsektorens bidrag til samfundsøkonomien](#)': "Alt andet lige og groft beregnet bidrager det danske skovbrug til træsektoren med ca. 12 mia. kr./årligt til det danske BNP og beskæftiger ca. 19.270 personer. Dertil kommer indirekte bidrag på skønnet ca. 6,6 mia. kr. og 6,9 mia. kr. i skønnet, inducerede bidrag. Alt indregnet skønnes dansk skovbrug/råtræ at bidrage til træsektoren med ca. 25,5 mia. kr./år til det danske BNP".

Derfor vil Rådet for Grøn Omstillings forslag have store, negative økonomiske- og beskæftigelsesmæssige konsekvenser.

Biologisk produceret kulstof bliver en mangelvare i fremtiden. Derfor skal vi øge vores danske bæredygtige produktion til glæde for klimaet, økonomien og beskæftigelsen. Indtil der kommer nye og bedre anvendelser, skal vi bruge den danske flis i kombination med varmepumper, overskudsvarme og andre teknologier - især i de decentrale kraftvarmeverker. Dermed holder vi

gang i den nødvendige infrastruktur – så er vi på plads, når ny teknologi efterspørger klimaneutrale råvarer.

Det kan sagtens ske samtidig med, at vi forvalter skovens øvrige økosystemtjenester – som grundvandsbeskyttelse, kvælstofopsamling og biodiversitet. Både ved at integrere hensynene i forvaltningen af produktionsskoven – fx ved at udlægge mere dødt ved til naturligt henfald i de gamle løvskove - og ved at udlægge større arealer til urørt skov og til biodiversitetsformål. Det kan ske i offentlige skove – som en politisk prioritering – eller i private skove mod passende kompensation af skovejere.

Hvis Rådet for Grøn Omstilling er indstillet på at forlade 1208 København K for at tage en tur med ud i skoven og se, hvordan den danske flisproduktion foregår i den virkelige virkelighed – vil vi meget gerne invitere.

Med venlig hilsen

Steen Vincens Riber, divisionsdirektør, Hededanmark

Jan Søndergaard, direktør, Dansk Skovforening

Michael Sheedy Gehlert, skovrider, Skovdyrkerne

Claus Danefeldt Clemmensen, Chefkonsulent, Danske Maskinstationer og Entreprenører

Fakta om aktørerne:

HedeDanmark

HedeDanmark a/s er Danmarks største selskab inden for udvikling og levering af serviceydelser til skove, det åbne land, have- og parkanlæg samt det åbne rum i byerne. HedeDanmark har cirka 1.000 medarbejdere i Danmark og internationalt og havde i 2009 en omsætning på knap 1,1 mia. kroner opnået gennem samhandel med kunder og leverandører i mere end 40 lande.

HedeDanmark er Danmarks største leverandør af biomasse fra skov til danske kraftværker og varmegværker. Læs mere på www.hededanmark.dk.

SKOVDYRKERNE

De Danske Skovdyrkerforeninger er koordinerende organ for 5 lokale, selvstændige skovdyrkerforeninger, der repræsenterer cirka en tredjedel af Danmarks skovejere svarende til op mod 5.000 medlemmer. Foreningerne er tilsammen involveret i driften af 84.000 hektar skov.

Herudover samarbejder De Danske Skovdyrkerforeninger med både kommunale og private virksomheder om pasning af grønne arealer. Læs mere på www.skovdyrkerne.dk

Dansk Skovforening er skovenes politiske talerør og brancheorganisation for danske private og offentlige skovejere. Desuden er en række personer, virksomheder og organisationer, der ikke ejer skov, medlemmer. *Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier.* Læs mere på www.skovforeningen.dk